

روشی‌های آزمایشگاهی سرولوژی قانونی

گردآوری و ترجمه

دکتر آریا حجازی / متخصص پزشکی قانونی و عضو هیأت علمی

دکتر عبدالرزاق برزگر / متخصص پزشکی قانونی

دکتر مریم حسینی / دکتری داروسازی

افروز نیک بخت / کارشناسی ارشد ایمنولوژی

ویراستار علمی

دکتر معصومه ناجی / متخصص علوم آزمایشگاهی

مرکز تحقیقات پزشکی قانونی
دبیرخانه تدوین کتب مرجع پزشکی قانونی

۱۳۹۱

عنوان و نام پدیدآور: روش‌های آزمایشگاهی سرولوژی قانونی / گردآوری و ترجمه آریا حجازی...
او دیگران؛ ویراستار علمی معصومه ناجی، محمدحسن عابدی خوراسگانی.

مشخصات نشر: تهران: سازمان پزشکی قانونی کشور، مرکز تحقیقات پزشکی قانونی، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۸۹ص: مصور.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۱۹۲-۳-۷

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

موضوع: سرم‌شناسی قانونی -- دستنامه‌های آزمایشگاهی

موضوع: پزشکی قانونی -- دستنامه‌های آزمایشگاهی

شناسه افزوده: حجازی، آریا، ۱۳۴۷ -

شناسه افزوده: ناجی، معصومه، ویراستار

شناسه افزوده: عابدی خوراسگانی، محمدحسن، ۱۳۴۲ - ویراستار

شناسه افزوده: سازمان پزشکی قانونی کشور، مرکز تحقیقات پزشکی قانونی

رده بندی کنگره: ۱۳۹۱ ۹/۱۰۶۱/۶RA

رده بندی دیویی: ۶۱۴/۱

شماره کتابشناسی ملی: ۲۸۲۶۱

نام کتاب: روش‌های آزمایشگاه سرولوژی قانونی

گردآوری و ترجمه

دکتر آریا حجازی / متخصص پزشکی قانونی و عضو هیأت علمی

دکتر عبدالرزاق برزگر / کارشناس و متخصص پزشکی قانونی

دکتر مریم حسینی / دکتری داروسازی

افروز نیک بخت / کارشناسی ارشد ایمنولوژی

ویراستار علمی

دکتر معصومه ناجی / متخصص علوم آزمایشگاهی

دکتر محمدحسن عابدی خوراسگانی / کارشناس و متخصص پزشکی قانونی

ناشر: مرکز تحقیقات پزشکی قانونی / تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۱ قیمت: ۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۱۹۲-۳-۷

کمیته کارشناسی دبیرخانه تدوین کتب مرجع پزشکی قانونی با گردآوری و تدوین این کتاب

در زمستان ۱۳۹۰ موافقت نمود و در بهار ۹۱ آخرین ویرایش آن جهت چاپ تایید شد.

کلیه حقوق اثر برای مرکز تحقیقات پزشکی قانونی محفوظ است.

<http://ftbook.lmo.ir> <http://furom.lmo.ir> <http://lmo.ir.ftbook@lmo.ir>

پیش گفتار

سازمان پزشکی قانونی کشور به عنوان مرجع کارشناسی پزشکی در سیستم قضایی همواره تلاش نموده است تا با بهره گیری از جدیدترین و به روزترین اطلاعات و فن آوری این رشته تخصصی در جهت کشف حقیقت و استقرار عدالت به بهترین نحو انجام وظیفه نماید. علوم مرتبط با پزشکی قانونی نیز مانند سایر حیطه های علمی، به واسطه پیشرفت سریع علم، ارتقاء فن آوری و افزایش ارتباطات به شکل چشمگیری در حال پیشرفت و تحول می باشد؛ به طوری که در دهه های اخیر با توجه به پیچیدگی ها و ابعاد متنوع جرم و جنایت، علوم پزشکی قانونی نیز تحولات شگرفی را تجربه نموده و ابعاد تازه تری از فن آوری در زمینه های مختلف تحقیقاتی و علمی به کمک کاشفان جرم آمده است. از این رو نیاز به جمع آوری و تبیین موضوعات مختلف مربوط به پزشکی قانونی در حیطه های مرتبط با آن و بومی سازی آنها، این سازمان را، بر آن داشت تا با راه اندازی دبیرخانه تدوین کتب مرجع پزشکی قانونی، زیرساخت های لازم برای تهیه مطالب روزآمد را با توجه به قوانین جمهوری اسلامی ایران و روح حاکم بر آن که فرهنگ دینی و دستورات شرعی است، فراهم آورد. امید است این کتاب بتواند تا حدی سوالات پیش روی کارشناسان پزشکی قانونی و رشته های مرتبط را در حوزه آزمایشگاه سرولوژی و ژنتیک پزشکی قانونی پاسخ دهد و مورد بهره برداری جامعه علمی به ویژه کارشناسان آزمایشگاه پزشکی قانونی قرار گیرد.

دکتر احمد شجاعی

رئیس سازمان پزشکی قانونی کشور

بخش اول: دستورالعمل کلی بخش سرولوژی قانونی

۱۲	مقدمه
۱۳	ضوابط کلی بخش سرولوژی قانونی
۱۴	مستندسازی
۱۵	جلوگیری از آلودگی نمونه‌ها
۱۷	جلوگیری از جابجایی نمونه‌ها
۱۸	دریافت و نگهداری نمونه‌ها

بخش دوم: روش‌های آزمایش

۲۰	مقدمه
۲۱	فصل اول: بررسی خون
۲۴	فصل دوم: بررسی لکه‌ها
۲۵	(۱) آزمایش ترکیبی فنل فتالین - تترامتیل بنزیدین
۳۰	(۲) آزمایش لومینول
۳۲	(۳) آزمایش قانونی بلواستار
۳۴	فصل سوم: تشخیص گونه‌ی نمونه‌ها
۳۴	(۱) کنترل کیفی آنتی سرم‌ها
۳۵	(۲) کنترل کیفی سرم نرمال (تام)
۳۶	(۳) گروه بندی گونه‌های متداول
۳۷	(۴) آزمایش اوکترونی (دو بار انتشار)
۴۱	(۵) روش رنگ آمیزی با Coomassie Brilliant Blue R250
۴۵	فصل چهارم: بررسی لکه‌های منی
۴۷	(۱) آزمایش اسید فسفاتاز
۵۰	(۲) استخراج اسپرmatوزو از یک نمونه
۵۱	(۳) کیت لکه KPIC

صفحه	عنوان
۵۴	۴) آزمایش میکروسکوپی اسلایدهای رنگ شده برای جستجوی اسپرماتوزوا
۵۵	۵) آزمایش میکروسکوپی برای اسلایدهای رنگ نشده برای جستجوی اسپرماتوزوا
۵۶	۶) P30 با ABACARD یک مرحله‌ای
۶۱	فصل پنجم: بررسی مایع واژینال
۶۴	فصل ششم: بررسی بزاق
۶۷	فصل هفتم: بررسی سلول‌های پوستی و عرق بدن
۶۹	فصل هشتم: بررسی ادرار
۷۱	۱) لکه مشکوک به ادرار
۷۲	۲) تشخیص ادرار
۷۴	فصل نهم: بررسی مدفوع
۷۵	۱) تشخیص ذرات مدفوع
۷۷	۲) بررسی بافت‌ها
۷۹	فصل دهم: بررسی استخوان
۸۱	فصل یازدهم: بررسی مو و الباف
۸۳	منابع

مقدمه

یکی از علومی که با ترسحات بدن و شناسایی شواهد قانونی کمک بسیاری نموده، علوم سروولوژی و آزمایش‌های تشخیصی ژنتیک می‌باشد. بخش سروولوژی و ژنتیک امروزه از اجزاء انفکاک ناپذیر آزمایشگاه پزشکی قانونی و یکی از قابل اعتمادترین شواهد تشخیصی در کشف حقیقت است.

در طول زمان، بسیاری از مجرمان با ابداع راه‌های مبتکرانه سعی در پاک کردن، مخفی کردن و حذف شواهد خون و سایر ترسحات بدن باقیمانده در صحنه جرم داشته‌اند. خون شناخته شده‌ترین عنصر حیاتی در شواهد عدالت کیفری و خصوصاً علوم پزشکی قانونی می‌باشد و همواره پیوندهایی میان متهم و قربانی و صحنه جرم جهت کشف حقیقت برقرار می‌نماید.

کتاب حاضر که حاصل زحمات پرسنل محترم آزمایشگاه پزشکی قانونی فارس می‌باشد، بروزترین مباحث علوم سروولوژی، کاربردی را مورد بررسی قرار داده و قطعاً برای پزشکان، کارشناسان و همکاران آزمایشگاهی و خصوصاً در سازمان پزشکی قانونی کشور راه‌گشا خواهد بود. باشد که همگی در راه ساختن و ترقی ایران اسلامی گام برداریم.

دکتر آریا حجازی

عضو هیأت علمی سازمان پزشکی قانونی کشور

خرداد ماه ۱۳۹۱